

הצעת תשובות לשאלות בחינת הבגרות

עברית: לשון

שאלון ב'

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון	—	תחביר	—	48	נקודות
פרק שני	—	מערכת הצורות	—	52	נקודות
		סה"כ	—	100	נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

לפניך שני טקסטים. המשפטים בפרק התחביר ובפרק מערכת הצורות הם בזיקה לטקסטים.

טקסט א

געגועים — הדור הבא

(מעובד על פי א' ענברי (12 בספטמבר 2012). "געגועים, הדור הבא", **הארץ**. אוחר ב-13/1/2013)

אל מה יתגעגעו אנשים בשנים הבאות? הרי כבר לא מייצרים את הדברים שאפשר להתגעגע אליהם. אילו מזכרות נוסטלגיות ישאיר אחריו עולם הפלסטיק של ימינו? מי יתבונן בעוד שלושים שנה בהתרפקות אספנית על לֶפְטוֹפ (מחשב נייד), על טלפון סלולרי, על כרטיס אשראי או על כיסא פלסטיק? הם לעולם לא יהיו "ענתיות" באותו מובן חמים וביתי שיש לֶעֱשִׂיט², לאורלוגין³, לגרמופון⁴. האם ילדי שנות האלפיים, המכירים רק צעצועי פלסטיק וגומי שנועדו להימאס עליהם במהירות כדי שהוריהם יקנו להם עוד צעצועים, יתרפקו בבגרותם על ה"רובוטיקים" האלה כשם שאנשי הדורות הקודמים התרפקו על צעצועים מעץ, עבודת יד?

עשית

5

יוהנס הופר, רופא שווייצי, נטל בשלהי המאה ה-17 את המילים היווניות "שיבה הביתה"

(nostos) ו"כאב" (algos) ורקח מהן את המילה "נוסטלגיה":

געגועים הביתה. לאנשים שגדלו בבית עם אופי יש אל מה להתגעגע. פעם היו בתים כאלה. כשנכנסת אליהם ידעת מי גר בהם לפי הרהיטים, לפי חפצי הנוי, לפי התמונות על הקירות, לפי הספרים בכוננית; לכל הפחות ידעת באיזו ארץ אתה נמצא. האם

גרמופון

אורלוגין

10

ילדי שנות האלפיים, הגדלים כולם באותה דירה, עם אותו ריהוט סלוני, עם אותו מסך שטוח, עם אותה עמדת משחקים ממוחשבת, צפויים להתגעגע אל חלל המגורים הסטנדרטי הזה?

פעם לאנשים היה כתב יד. הם כתבו מכתבים. גם מכתב לא אישי שנכתב ביד היה אישי, כי הוא היה חד-פעמי וגם אינטימי בעל כורחו. הכתב שיקף את הכותב. אנשים כתבו במו ידם איגרות שנה טובה וברכות לימי הולדת ולשמחות משפחתיות. היום, בפרוס השנה החדשה, האדם הפוסט-נוסטלגי מקבל הודעת מייל או אס-אם-אס (מסרון) שנשלחה לעוד מאתיים אנשי קשר, וביום הולדתו הוא מקבל מסרון ברכה אוטומטי ממקום עבודתו, מקופת החולים או מחברת כרטיסי האשראי שלו.

פעם אנשים כתבו יומנים, לא בלוגים. יומן שנכתב במחברת או בפקס, בריכוז נפשי ובעט נובע, צובר ערך נוסטלגי ככל שהנייר מצהיב ומדיף יותר ריח של פעם. לבלוגים, כמו לספר האלקטרוני, אין ריח. אפילו לכתב היד של סופר בימינו אין ריח, כי כתב יד של רומאן בימינו הוא קובץ word. הסופרים האחרונים שעדיין כותבים ביד הם הסופרים האחרונים שישאירו אחריהם מזכרות מוחשיות וטיטות המנציחות את תהליך היצירה.

25

1. ענתיקה — חפץ עתיק שיש לו ערך אמנותי וכספי.

2. עשית — כלי תאורה קטן ובו פתיל טבול בחומר בערה.

3. אורלוגין — שעון מטוטלת.

4. גרמופון — מכשיר להשמעת תקליטים.

מה שקורה לחפצים קורה למקצועות. גם מקצועות העשויים לעורר געגוע הולכים ונעלמים. מי שמתרפק בתוגה נוסטלגית על הנגר, על הרפד, על הסנדלר, על החייט, על השען ועל שאר בעלי המלאכות הנכחדות, מתאבל לא רק על מותה של עבודת הכפיים; הוא מתאבל על אובדן המגע האישי בין אומן ללקוח, על אובדן החותם האישי שהבדיל בין מוצרים ועל מותן של מסורות שורשיות שהונחלו מאב לבנו עד שתוצרת שוודיה ותוצרת סין שטפו הכול. לא סביר שתוגה נוסטלגית מעין זו תצבט בעוד שלושים שנה את לבו של מי שייזכר, אולי, בפרנסות האוויר הקיקיוניות¹ של העידן הנוכחי — עידן הסְטֶרְט־אָפּ והקְרִיאִיטִיב: היועץ הארגוני, רכז שימור הלקוחות, הסטייליסט, היחצנית, התקציבאית, מתאמת הפגישות, סמנכ"ל המיתוג, נציג השירות והתמיכה, יועץ ההשמה ומנהלת הטרִידִמְרִקְטִינג בשיטת הטֶלְמִיטִינג.

מה שקורה למקצועות קורה לתחביבים. מי שמתרפק בתוגה נוסטלגית על השחמט שהוא שיחק בעבר, על הקלרינט שהוא ניגן בו, או על הבולים, על הצדפים ועל המטבעות שהוא אסף, מתאבל על מותו של הפנאי עצמו. היה לנו אוצר סמוי של פנאי, כמו שכתבה המשוררת הירושלמית זלדה, וכשהיה לנו פנאי הייתה תרבות פנאי. שנות דור — לא, שנות אור — עברו מאז נכתב באחד השירים "מתחת לעץ התות בכפר יושבים ומדברים, קוראים בספר בעל ריח ישן, עוצמים עיניים ושותקים".

למי יש פנאי היום? מי יכול להרשות לעצמו לטפח תחביב אחרי שעות העבודה? הרי בעידן ההִיִּטְק יום העבודה נגמר בערב, וכשמגיעים הביתה חוטפים משהו מהמקרר ומתמוטטים מול מסך הטלוויזיה השטוח.

בימים שבהם היה דבר כזה — פנאי, דמיון הפזמונאי חיים חפר את הסצנה הזאת: "יבוא היום ועוד תשב אל מול האח, וגם הגב יהיה כפוף כחטוורת, ותיזכר אז בימך בפלמ"ח, ותספר על זאת אגב עישון מקטרת. ומסביב ומסביב יִשֵּׁב הטף...". המשפחה מתכנסת מול האח, מדורת השבט. זקן השבט מספר לנכדיו על הזמנים שהיו, והנכדים מקשיבים. היו זמנים. והיום: המשפחה מתכנסת מול הטלוויזיה, סבא מדבר, איש אינו ממנִיך את עוצמת הטלוויזיה, והנכדים שקועים בניידים שלהם — זה שולח מסרון, וזו מעדכנת סְטָטוס בפייסבוק.

כך נעלמים אפוא החפצים העשויים לעורר געגוע, המקצועות העשויים לעורר געגוע והתחביבים העשויים לעורר געגוע. בקרוב לא יישאר אל מה להתגעגע, והאנושות תאבד בשלב זה של התפתחותה את הרגש הנוסטלגי.

1. קיקיוני — זמני, ארעי.

טקסט ב

מכירים את האנשים שכל שיחם הוא נוסטלגיה, והם רק בני 35? מכירים את הזקנים שאין להם שנייה לדבר על מה שהיה כי הם בעשייה?

להיות בנוסטלגיה זה להיות בזקנה. בלי קשר לגיל. להיות בנוסטלגיה זה לומר – המציאות כפי שהיא אינה מתאימה לי עוד.

תחת הרושם של מתיקות, התרפקות וחום, נוסטלגיה היא דרך נוספת של השכל לא לאפשר לנו לחיות את חיינו עכשיו. היא דרך לא לראות מה יש עכשיו, אלא מה היה אז. הדבר הזה שאני מתגעגע אליו – האובייקט הנוסטלגי – הוא דמיון כי אינו קיים כרגע, ויתרה מזו הוא דמיון כי מן המציאות של פעם יצרתי סיפור שנוח לי, והוא משרת אותי היום. בערבי נוסטלגיה ובאתרי נוסטלגיה לא מדברים על מה שהיה מכוער, מיותר או על כל מה שלא משרת אותי.

נוסטלגיה היא רעל, רעל מתוק. טיפה לא תהרוג אותך, כוס יכולה להרדים מדינה.

(מעובד על פי בלוג של א' גלעד (11 במאי 2008). **TheMarker**. אוחר ב-24/1/2013)

פרק ראשון — תחביר (48 נקודות)

בפרק זה ענה על שלוש שאלות: על שאלה 1 (חובה) ועל שתיים מן השאלות 2-5 (שאלות בחירה).
(לכל שאלה — 16 נקודות)

ענה על השאלות במחברת הבחינה.

1. שאלת חובה (16 נקודות)

לפניך קטע מטקסט א, ובו ארבעה משפטים המסומנים בספרות I-IV. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

I. פעם לאנשים היה כתב יד⁽¹⁾. II. הם כתבו מכתבים. III. גם מכתב לא אישי שנכתב ביד היה⁽²⁾ אישי, כי הוא היה חד-פעמי וגם אינטימי בעל כורחו. IV. הכתב שיקף את הכותב.⁽³⁾

א. העתק כל אחד מן המשפטים שבקטע, וציין את הסוג התחבירי של כל משפט: פשוט, מורכב או איחוי (מחובר).

- אם המשפט מורכב — תחם את הפסוקית/פסוקיות, וציין את תפקידה/תפקידן התחבירי.
- אם המשפט הוא משפט איחוי (מחובר) — תחם את האיברים, וציין את סוגם התחבירי.
- אם יש במשפט חלקים כוללים — העתק אותם, וציין את התפקיד התחבירי של כל חלק כולל.

I. פעם לאנשים היה כתב יד. **משפט פשוט**

II. הם כתבו מכתבים. **משפט פשוט**

III. גם מכתב לא אישי שנכתב ביד היה אישי, כי הוא היה חד-פעמי וגם אינטימי בעל כורחו. **משפט מורכב**

חד-פעמי וגם אינטימי **נשוא כולל**

IV. הכתב שיקף את הכותב. **משפט פשוט**

ב. המילה היה מודגשת במשפטים בקו וממוספרת בספרות (1)-(3). העתק את הספרות, וליד כל ספרה ציין את התפקיד התחבירי של המילה "היה".

(1) נשאל

(2) אולד

(3) אולד

ג. כתוב את המשפטים I, II, IV כמשפט אחד (הקפד שלא יהיו במשפט חזרות מיותרות).
פסם אנשים כתבו מכתבים בכתב יד שסיקל את הכותב /אותם.

שאלות בחירה (32 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 2-5 (לכל שאלה — 16 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

2. א. לפניך שלושה משפטי שאלה. ציין את התפקיד התחבירי של מילת השאלה המודגשת בקו בכל אחד מן המשפטים.

(1) אל מה יתגעגעו אנשים בשנים הבאות?

(2) אילו מזכרות נוסטלגיות ישאיר אחריו עולם הפלסטיק של ימינו?

(3) מי יתבונן בעוד שלושים שנה בהתרפקות אספנית על מחשב נייד?

(1) מוסל

(2) מוסל

(3) מוסל

ב. לפניך שני משפטים מורכבים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. כשנכנסת אליהם ידעת מי גר בהם.

II. לכל הפחות ידעת באיזו ארץ אתה נמצא.

(1) העתק את הפסוקיות בשני המשפטים, וכתוב את התפקיד התחבירי של כל אחת מהן.

I. כשנכנסת אליהם פסוקית תיאלור

מי גר בהם פסוקית מוסל

II. באיזו ארץ אתה נמצא פסוקית מוסל

(2) ציין את התפקיד התחבירי של המילה המודגשת בקו בכל אחד מן המשפטים.

גר נשאל

ארץ תיאלור

3. לפניך שלושה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.
- I. האם ילדי שנות האלפיים צפויים להתגעגע אל החלל הסטנדרטי הזה?
- II. מקצועות העשויים לעורר געגוע הולכים ונעלמים.
- III. מי יכול לטפח תחביב אחרי שעות העבודה?
- א. (1) העתק את המשפט היוצא דופן מבחינת סוגו התחבירי.
- II. מקצועות העשויים לעורר געגוע הולכים ונעלמים.
- (2) קבע את הסוג התחבירי של המשפט שהעתקת.
- משפט מורכב
- (3) לצירופים המסומנים בקו בשלושת המשפטים יש אות תפקיד תחבירי.
- ציין מהו התפקיד התחבירי.
- משפט מורכב
- ב. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.
- שרי הממשלה יושבים על המדוכה בשאלה אם לקצץ את תקציב הביטחון.
- מתחת לעץ התות בכפר יושבים ומדברים.
- (1) באיזה מבין שני המשפטים התפקיד התחבירי של הצירוף המודגש הוא אותו תפקיד תחבירי שצינת בסעיף א (3)?
- שרי הממשלה יושבים על המדוכה בשאלה אם לקצץ את תקציב הביטחון.
- (2) הצירוף המודגש שצינת בסעיף (1) שונה מן הצירופים המודגשים במשפטים I-III. הסבר את ההבדל ביניהם.
- יושבים על המדוכה הוא ניה, ואילו האחרים הם צירוף של שני פעלים.
- א. 4. לפניך משפט מורכב. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.
- לא סביר שתונה נוסטלגית מעין זו תצבוט את הלב בעוד שלושים שנה.
- תחם את הפסוקית, וציין את תפקידה התחבירי.
- פסוקית נושא
- [שתונה נוסטלגית מעין זו תצבוט את הלב בעוד שלושים שנה.]

ב. לפניך קטע על פי טקסט א. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

מה שקורה למקצועות קורה לתחביבים. מי שמתרפק בתוגה נוסטלגית על הבולים, על הצדפים ועל המטבעות, מתאבל על מותו של הפנאי עצמו. היה לנו אוצר סמוי של פנאי, כמו שכתבה המשוררת הירושלמית זלדה, וכשהיה לנו פנאי הייתה תרבות פנאי. שנות דור — לא, שנות אור — עברו מאז נכתב באחד השירים "מתחת לעץ התות בכפר יושבים ומדברים, קוראים בספר בעל ריח ישן, עוצמים עיניים ושותקים".

(1) העתק מן הקטע שני משפטים מורכבים, שהפסוקית בהם היא בעלת אותו

תפקיד תחבירי שציינת בסעיף א.

(2) בכל אחד מן המשפטים שהעתקת תחם את הפסוקית.

[מה שקורה למקצועות] קורה לתחביבים.

[מי שמתרפק בתוגה נוסטלגית על הבולים, על הצדפים ועל המטבעות], מתאבל

על מותו של הפנאי עצמו.

5. א. לפניך שלושה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. האיש נכנס לתא הטלפון האדום והתקשר לחברו.

II. האיש ביקש להדליק את העששית.

III. גלגל הקרון שהתנתק נשאר על פסי הרכבת.

בכל אחד מן המשפטים האלה יש דו־משמעות.

(1) העתק את הצירוף הדו־משמעי בכל אחד מן המשפטים.

I. תא הטלפון האדום

II. ביקש להדליק

III. גלגל הקרון שהתנתק

(2) בחר באחד המשפטים, והפוך אותו לשני משפטים חד־משמעיים.

I. האיש נכנס לתא האדום של הטלפון.

האיש נכנס לתא של הטלפון האדום.

II. האיש ביקש להדליק בעצמו את העששית.

האיש ביקש שידליקו את העששית.

III. הגשג התנתק מהקרון ונשאר על פסי הרכבת.
הקרון התנתק, והגשג שלו נשאר על פסי הרכבת.

ב. לפניך ארבעה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

- I. **כבר לא מייצרים את הדברים שאפשר להתגעגע אליהם.**
 - II. **כשמגיעים הביתה חוטפים משהו מהמקרר ומתמוטטים.**
 - III. **כך נעלמים אפוא החפצים העשויים לעורר געגוע.**
 - IV. **בערב שהוקדש לנוסטלגיה לא סופר על הדברים המכוערים.**
- (1) באילו מן המשפטים יש מבנה תחבירי המביע סתמיות?

במשפטים I, II, IV.

(2) העתק את החלק התחבירי שמביע סתמיות במשפטים שציינת בסעיף (1), והסבר כיצד הוא מביע אותה.

I. מייצרים

II. מגיעים, חוטפים, מתמוטטים

IV. סופר

במשפטים I-II הפועל בצורת בינוני רבים, והנושא אינו מפורט.

במשפט IV הפועל בצורת סביל יחיד, והנושא אינו מפורט.

(3) מה יכולה להיות מטרת הכותב בשימוש במבנה הסתמי?
אין חשיבות לעושה הפעולה / יש התאקדות בפעולה עצמה.

פרק שני — מערכת הצורות (52 נקודות)

בפרק זה ענה על שלוש שאלות: על שאלה 6 (חובה), ועל שתיים מהשאלות 7-10 (שאלות בחירה).

ענה על השאלות במחברת הבחינה.

6. שאלת חובה (16 נקודות)

א. לפניך קטע מטקסט א. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריי.

אל מה יתגעגעו אנשים בשנים הבאות? הרי כבר לא מייצרים את הדברים שאפשר להתגעגע אליהם. אילו מזכרות נוסטלגיות ישאיר אחריו עולם הפלסטיק של ימינו? מי יתבונן בעוד שלושים שנה בהתרפקות אספנית על מחשב נייד, על טלפון סלולרי, על כרטיס אשראי או על כיסא פלסטיק? הם לעולם לא יהיו "ענתיקות" באותו מובן חמים וביתי שיש לעִשְׁשִׁית, לאוֹרְלוֹגִין, לִגְרָמוֹפֹן. האם ילדי שנות האלפיים, המכירים רק צעצועי פלסטיק וגומי שנועדו להימאס עליהם במהירות כדי שהוריהם יקנו להם עוד צעצועים, יתרפקו בבגרותם על ה"רובוטיקים" האלה כשם שאנשי הדורות הקודמים התרפקו על צעצועים מעץ, עבודת יד?

העתק למחברתך את הטבלה שלפניך, והשלם אותה על פי הדוגמה הנתונה.

הפועל (מן הקטע)	הגזרה	שם מאותו שורש (לא מן הקטע)
דוגמה: יתרפקו	שלמים	תרפק
מכירים	חסרי פ"נ	מכר
נועדו	נחי פי"ו	ועדה
יתבונן	נחי עי"ו	בינה
יקנו	נחי לי"ה	קנייה

ב. ציין את השורש של המילה המודגשת בכל אחד מן המשפטים שלפניך.

- (1) היוםנ צובר ערך נוסטלגי ככל שהנייר מִדִּיף יותר ריח של פעם. נ-ד-פ
- (2) כשנכנסת לבתים ידעת מי גָר בהם לפי הרהיטים. ו-ו-ר
- (3) פרנסות האוויר הקיקיוניות כוללות בין היתר את יועץ הַשְׁמָה. ו-י-נ
- (4) האובייקט הנוסטלגי הוא דְּמִיוֹן כי אינו קיים כרגע. ד-נ-י/ה

שאלות בחירה (36 נקודות)

לפניך ארבע שאלות: שתיים מתחום הפועל (שאלות 7-8), ושתיים מתחום השם (שאלות 9-10). עליך לענות על שתי שאלות בלבד. תוכל לבחור אותן כרצונך: מתחום הפועל, מתחום השם או משני התחומים (לכל שאלה – 18 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

הפועל

7. לפניך ארבעה משפטים, ובהם חמש מילים מודגשות. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.
 - האם ילדי שנות האלפיים, הגדלים כולם באותה דירה, עם אותו מסך שְׁטוֹחַ, עם אותה עמדת משחקים ממוחשבת, צְפוּיִים להתגעגע אל חלל המגורים הסטנדרטי הזה?
 - הולכים ונעלמים המקצועות העֲשׂוּיִים לעורר געגוע.
 - היה לנו אוצר סְמוּי של פנאי.
 - הנכדים שְׁקוּעִים בניידים שלהם.
- א. כל המילים המודגשות שייכות לאותו הבניין והן באותו המשקל. ציין את הבְּנִיין ואת המִשְׁקַל שלהן.

בניין: פעל (קפ) פעל : פעל
- ב. מבין המילים המודגשות מצא שני זוגות באותה הגזרה. העתק אותם.

(1) שטוח , שקועים (2) צפויים , עשויים
- ג. ציין את הגזרה של כל זוג מילים שהעתקת.

שטוח , שקועים : פעל צפויים , עשויים : נחי ל"ה
- ד. העתק את המילה המודגשת שנותרה, וציין את השורש שלה.

לכ-נ-ו : לכ-נ-ו

8. א. לפניך מודעת פרסומת מן השנים הראשונות של המדינה. קרא אותה, וענה על הסעיפים שאחריה.

במודעה יש פעלים ובהם האות מ"ם.

(1) מיין את כל הפעלים האלה לשתי קבוצות: קבוצה שבה המ"ם שורשית וקבוצה שבה המ"ם מוספית.

(2) כתוב מעל לכל קבוצה אם המ"ם שורשית או מוספית.

<u>מ"ם מוספית</u>	<u>מ"ם שורשית</u>
מכילים	אורח
מכילים	למצוא
(מרפא)	לשמור

ב. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם מודגשים שני פעלים. קרא את המשפטים, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. מִכְפִּירִים (1) / מִכְפִּירִים (2) את האנשים שכל שיחם הוא נוסטלגיה?

II. מי שמתרפק בתוגה על בעלי המלאכות הנִכְחָדוֹת (3) / נִכְחָדוֹת (4),

מתאבל לא רק על מותה של עבודת הכפיים.

III. בימינו טלפון החוגה נִרְאָה (5) / נִרְאָה (6) מיושן מאוד.

(1) העתק את הספרה המציינת את ההגייה הנכונה של הפועל המודגש בכל משפט.

I. (2); II. (3); III. (6)

- (2) בחר באחת מצורות הפועל שהגייתן נכונה, והסבר מדוע צורה זו נכונה.
- I. הבינוני של בניין הפעיל, בצורת חפ"ג, יש פתח באוספית (ולאחריו דגש).
 - II. הבינוני של בניין נפעל בצורת השלמים אין סיבה לדגש.
 - III. עה"פ בצורת נחי ע"ה בהווה, יחיד, מנוקדת בסגול.

השם

9. א.

לפניך טבלת דרכי תצורה של בעלי מקצוע.

המקומות הריקים בטבלה מסומנים בספרות (1)-(5). העתק את הספרות, וליד כל ספרה כתוב את ההשלמה הנכונה.

דורך תצורה דוגמאות	משקל ושורש (על פי הבינוני)	(1)	(2)
דוגמאות לא מן הטקסט	מדריך (טיולים)	מנהלן	ישף
דוגמאות מטקסט א	(3)	(4)	(5)

(1) בסיס+צורן סופי

(2) דגש

(3) סופר

(4) סנדלר

(5) סטייליסט

ב. לפניך שמות של שני בעלי מקצוע ובהם צורן סופי: יחצנית, פזמונאי.

(1) ציין בכל אחד מן השמות את הצורן הסופי.

יחצנית – אית; פזמונאי – אאי

(2) קבע בכל אחד מן השמות את משמעות הצורן הסופי.

אית – צורן נטייה / צורן לציון נקבה

אאי – צורן גזירה / צורן לציון בעלי מקצוע

10. א. לפניך רשימה של שמות פעולה.

פגישות, העלמות, השקעות, שירות, שיבה, הצמדות, השמה, בלוי

(1) העתק מן הרשימה:

- שני שמות פעולה השייכים לבניין קל (פֶּעַל).
- פגישות; שיבה
- שני שמות פעולה השייכים לבניין הפעיל.
- השקעות; השמה
- שני שמות פעולה השייכים לבניין פיעל.
- שירות; בלוי

(2) לאיזה בניין שייכים שני השמות שנתרו?

נפעל

(3) אילו מן השמות אנם שייכים לגזרת השלמים? ציין את הגזרה של כל אחד מהם.

שיבה — נחי ע"ו

השמה — נחי ע"ו

בלוי — נחי ע"ה

ב. לפניך משפטים ובהם מילים מודגשות. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. האם ילדי שנות האלפיים צפויים להתגעגע אל חלל המגורים הסטנדרטי הזה?

II. גם מכתב לא אישי שנכתב ביד היה אישי.

III. האנושות תאבד בשלב זה של התפתחותה את הרגש הנוסטלגי.

IV. קוראים בספר בעל ריח ישן, עוצמים עיניים ושותקים.

(1) מה משותף לכל המילים המודגשות מבחינת חלק הדיבור?

כולן מציינות שמות תואר.

(2) איזו מן המילים שונה מבחינת דרך התצורה שלה?

ישן

(3) מהי דרך התצורה של שאר המילים?

בסיס+צורן סופי 'אי.

בהצלחה!